

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 1: GENERELT

BONDELAGET SI ROLLE VED KRISER/HENDINGAR

- Tilsette og tillitsvalde har eit individuelt ansvar for å melde frå om saker som kan utvikle seg til ei krise. Sakene skal meldast frå til organisasjonssjef og fylkesleiar eller deira stadfortredar.
- Fylkesleiar og organisasjonssjef avgjer raskt om saka kan definerast som krise.
- Avklar kven som «eig» krise.
- Loggføring på skjema, org. sjef har ansvar for loggføring, sensitiv informasjon skal skjermas.
- Tilgjengeleg på telefon og tilgjengeleg til å kunne hjelpe
- Kontakt med, og om naudsynt, hjelpe «eigar» av krise
- Hjelpe og ta vare på personar som står midt i hendinga. Vurdere om det skal sendast ein representant til staden.
- Avklar mediekontakt, avklar budskap til media...
- Halde kontaktliste-organisasjonar og lokallagsleiarar oppdatert, jamlege informasjonsmøte, vurdere ut frå hending informasjon til tillitsvalde og tilsette.

Nærare forklaring på punkta over finn de i hovuddokumentet:
«18/00882-10 i P360».

Eit eksemplar av beredskapsplanen skal stå lett tilgjengeleg i perm på kontora i Førde og på Kokstad. Oppdaterast årleg (i forbinding med revisjon) og ved behov.

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Dyrepoliti, Flora Politistasjon: 57 75 88 23

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Rovvilttelefon:

Hjartestartar:

KRISEORGANISERING VESTLAND BONDELAG

Handteringsteam/kriseleiiing	Stadfortredar
Lars Peter Taule, org.sjef lars.peter.taule@bondelaget.no 908 58 555	Merete Støfring, seniorrådgj. merete.stofring@bondelaget.no 959 47 437
Anders Felde, fylkesleiar VB leiar@vestlandbondelag.no 928 57 084	Peder Nernes, nestleiar VB peder.ernes@gmail.com 970 41 628
Dersom husdyr er involvert: Einar Risnes, Nortura Vest, enar.risnes@nortura.no 958 58 000	

Generalsekretær i NB, Sigrid Hjørnegård, 975 08 901,
sigrid.hjornegard@bondelaget.no

Organisasjonssjef i NB, Astrid Solberg, 957 60 332,
astrid.solberg@bondelaget.no

Kommunikasjonssjef i NB, Lise Boeck Jakobsen, 975 99 866,
lise.boeck.jakobsen@bondelaget.no

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 2: BRANN

BONDELAGET SI ROLLE VED BRANN

Den som oppdagar brannen varslar naudetat: 110

Fylkeskontoret:

- Når høyrer om brann/får beskjed om brann (skogbrann, storbrann, brann på gard), sjekk kven det gjeld og om dei har fått naudsynt hjelp og bistand. Kontakt lokallagsleiar.

Lokallaget:

- Hjelp brannvesenet ved trong (tankvogner med vatn, evakuering av dyr). Brannvesenet har leiing når dei kjem til staden.
- Tilby hjelp og støtte til bonden og familien
- Eventuelt stille med dugnadshjelp/organisering av dugnad etter brannen
- Ta kontakt etter litt tid og høyr korleis det går.

Les meir om brannar i landbruket:

<http://www.tryggesammen.no/brann/>

Les meir om beredskap i landbruket: <http://www.tryggesammen.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Forsikringsselskap:

Hjartestartar:

FØREBYGGANDE BRANN OG HMS-TILTAK

- El-tilsyn med termografering
- Kontroll brannvarslingsanlegg
- Oversiktskart brannsløkkingsutstyr
- Rømmingsplan/kart over fjøs og bustad med viktige punkt (stoppekran, førstehjelpsutstyr, oversikt over elektroinstallasjonar etc)
- Branndører og brannveggar
- Tenk branntryggleik ved bruk av utstyr
- Rydding, vasking, fjerning av støv
- Jamlege brannøvingar med rømming, førstehjelpsutstyr og brannsløkkingsutstyr

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 3: ULUKKER

BONDELAGET SI ROLLE VED ULUKKER:

Den som kjem først til ulukkesplassen, varslar naudsynt naudetat

Fylkeskontoret:

- Når ein høyrer om ulukke/får beskjed om ulukke (traktor/reiskapsulukke, dødsfall/skade ved handtering av dyr, fallulukke, gjødselgass etc): sjekk kven det gjeld og om bonden/familien har fått naudsynt hjelp og bistand. Kontakt lokallagsleiar.

Lokallaget:

- Tilby familien hjelp, samtale, hjelp til å søke hjelp
- Tilby å organisere dugnad/arbeidshjelp til daglege arbeidsoppgåver og nært føreståande onnearbeid på garden, dersom ynskjeleg.

Les meir om ulukker i landbruket:

<http://www.tryggesammen.no/ulykker-og-farer/>

Les meir om beredskap i landbruket: <http://www.tryggesammen.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Forsikringselskap:

Hjartestartar:

FØREBYGGING AV ULUKKER/HMS-TILTAK:

- Hugs setebelte!
- Jamlege vernerundar på bygningar og utstyr
- Sjekk utstyr jamleg, utfør naudsynte reparasjonar/HMS-tiltak
- Sikre bygningar, utfør naudsynte reparasjonar/HMS-tiltak
- Bruk verneutstyr/tryggleiksutstyr
- Sikre deg med tau dersom gjødselgass/silogass kan oppstå
- Vurder risiko når dyr skal flyttast/handterast, ver fleire
- Lag plan for arbeidet og unngå stress, hastverk er lastverk!
- Sikringsradio skal vere lada og med på arbeid aleine
- Betre føre-var enn etter-snar.

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 4: DYRETRAGEDIAR

BONDELAGET SI ROLLE VED DYRETRAGEDIAR

Den som oppdagar dyretragediar, varslar Mattilsynet
Politiet koplast inn om naudsynt frå Mattilsynet

Bondelaget skal vere til hjelp og støtte for bonden.

Fylkeskontoret:

- Dialog med kommune og Mattilsynet
- Dialog med lokallagsleiar

Lokallaget:

- Dialog med fylkeskontoret
- Vurder dialog med familie og eventuelt bonde

Les meir om psykisk helse i landbruket: <https://godtbondevett.no/om-prosjektet/>

Les meir om beredskap i landbruket: <http://www.tryggesammen.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Mattilsynet si varslingside:

https://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/varse_oss/?

FØREBYGGING AV DYRETRAGEIDAR/HMS-TILTAK

- Bonde besøker bonde
- Tørre å bry seg, vere «den gode nabo»
- Openheit om og respekt for psykisk helse.
- Kunnskap om psykisk helse. Medlemsmøte med psykisk helse og dyretragediar som tema.
- Trygge møter i bondelaget – ingen skal møtast med tankelause eller respektlause kommentarar.
- Søk nokon å snakke med – søk hjelp i tide
- Bli ein god samtalepartner:
<http://www.tryggesammen.no/medmenneske/>

Her kan eg få hjelp viss eg slit:

- Legevakt
- Kommunens psykiatriske helseteneste
- LHMS: <https://hms.nlr.no/krisebistand/>
<https://godtbondevett.no/om-prosjektet/>

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 5: PSYKISK HELSE

BONDELAGET SI ROLLE VED PERSONLIGE TRAGEDIAR

Den som oppdagar/mistenkjer tilfeller, varslar.

Bondelaget skal vere til hjelp og støtte for bonden.

Fylkeskontoret:

- Dialog med LHMS
- Dialog med lokallagsleiar og kommunens kriseteam

Lokallaget:

- Dialog med fylkeskontoret
- Tilby familien hjelp, samtale, hjelp til å søke hjelp
- Tilby å organisere dugnad/arbeidshjelp til daglege arbeidsoppgåver og nært føreståande onnearbeid på garden, dersom ynskjeleg.

Les meir om psykisk helse i landbruket:

<https://godtbondevett.no/om-prosjektet/>

Les meir om beredskap i landbruket:

<https://www.tryggesammen.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Vestland Bonde lag: 57 83 70 80

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Hjartestartar:

FØREBYGGING AV PERSONLEGE TRAGEDIAR:

- Tørr å bry deg, ver den gode nabo
- Openheit om og respekt for psykisk helse
- Kunnskap om psykisk helse. Medlemsmøte med psykiske helse som tema
- Trygge møter i bondelaget – ingen skal møtast med hånlege eller respektlause kommentarar
- Søk nokon å snakke med – søk hjelp i tide
- Bli ein god samtalepartner:

<https://www.tryggesammen.no/medmenneske/>

Her kan eg få hjelp viss eg slit:

- Legevakt
- Kommunens psykiatriske helseteneste
- LHMS: <https://hms.nlr.no/krisebistand>
<https://godtbondevett.no/>

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 6: SMITTSAME DYRESJUKDOMAR

BONDELAGET SI ROLLE VED SMITTSAME SJUKDOMMAR

Fylkeskontoret:

- Organisasjonssjef får som regel varsel via Norges Bondelag. Avklarar raskt kven som gjer kva av tilsette og eventuelt tillitsvalde. Involvera lokallagsleiarane der det blir naudsynt.
- Kontaktar Mattilsynet og avklarar vidare arbeid og oppgåver.
- Loggføre henvendingar og oppgåver.
- Dialog med Mattilsynet, vere tilgjengeleg, delta på møter.
- Aktuelle oppgåver kan vere å sørge for forsyningar til folk og dyr, kontakt med råka bønder, eventuelt mediekontakt.

Ta kontakt med råka bønder i ettertid av hendinga for å høyre korleis det går.

Les meir om antibiotikaresistens:

<https://www.animalia.no/no/Dyr/antibiotikaresistens/>

Les meir om smittsame dyresjukdommar:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/dyresykdommer/

Les meir om beredskap i landbruket: <http://www.tryggeresammen.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Dag Arne Eide, NLR, fagleiar landbruk, tlf 958 12 790

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

FØREBYGGING AV SMITTE/HMS-TILTAK

- Kunnskap om smitte og smitteførebygging.
- 48-timars regelen ved utlandsbesøk.
- Smitteslusing i driftsbygning.
- KSL/helseattest livdyr. Smitteslusing livdyrtransport.
- Smitteslusing dyretransport til slakt
- Fjørfe: Alt inn-alt ut-prinsippet
- Overhalde regelverk livdyr
- Unngå import av livdyr
- Smittefri arbeidskraft

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 7: SMITTSAME PLANTESJUKDOMMAR

BONDELAGET SI ROLLE VED SMITTSAME PLANTESJUKDOMMAR:

Fylkeskontoret:

- Organisasjonssjef får som regel varsel via Norges Bondelag. Avklarar raskt kven som gjer kva av tilsette og eventuelt tillitsvalde. Involvera lokallagsleiarane der det blir naudsynt.
- Dialog med Mattilsynet og avklarar vidare arbeid og oppgåver.
- Dialog med NLR
- Loggføre førespurnadar og oppgåver.
- Delta på møter, vere tilgjengeleg
- Aktuelle oppgåver kan vere kontakt med råka bønder, eventuelt mediekontakt.
- Ta kontakt med råka bønder i ettertid av hendinga for å høyre korleis det går.

Les meir om smitte:

<https://www.tryggesammen.no/sykdom-og-smittefare/>

https://www.mattilsynet.no/planter_og_dyrking/planteskadegjorere/fremmede_skadelige_arter/

Les meir om beredskap i landbruket:

<https://www.tryggesammen.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulans: 113
Legevakt: 116117

Stine Huseby, NLR, fagleiar frukt og bær, tlf 480 40 498

Dag Arne Eide, NLR, fagleiar landbruk, tlf 958 12 790

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Kommunens kriseteam:

FØREBYGGING AV SMITTE/HMS-TILTAK:

- Meld frå til Mattilsynet snarast dersom du oppdagar svartelista ugras, insekt, sopp eller plantevirus
- Oppmuntre til openheit, alle må ta ansvar for å unngå smitte mellom bruk
- Kunnskap om smitte og smitteførebygging
- Bruk av overtrekksko i jordfelt for å unngå smitte
- Import av planter/fôr skal skje i henhold til regelverk og via godkjente kanalar
- Unngå import av grovfôr
- Importer grovfôr frå naboland, som er fri for *Tilletia indica*, ensilert og pass etter at fôr/emballasje ikkje er ureina med jord.
- 48-timars regelen ved utlandsbesøk
- Bruk opp eigeprodusert fôr først. Smittefaren blir redusert ved å la importert fôr ligge.

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 8: NATURKATASTROFER

BONDELAGET SI ROLLE VED NATURKATASTROFER:

Fylkeskontoret:

- Organisere bistand til naudetat om det er ynskjeleg.
- Vurdere å sende ein representant til staden.

Lokallaget:

- Tilby hjelp til naudetat dersom det er trong. Det kan vere vasspumping, evakuering av husdyr, evakuering av folk.
- Delta på dugnad, og organiser ved trong varmestove, mat og drikke ved eventuell evakuering.

Les meir om uvêr: <http://www.tryggeresammen.no/uvaer/>

Les meir om flaum: <http://www.tryggeresammen.no/flom/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Forsikringsselskap:

Hjartestartar:

FØREBYGGING AV SKADER VED NATURKATASTROFER/HMS-TILTAK:

- Sikre bygningar
- Flaumsikker lagring av fôr
- Følgje anbefalingar frå myndigheiter/vêrvarsling
- Følg www.varsom.no og www.yr.no
- Bur du trygt, hald deg heime
- Evakuer ved ekstremvarsling dersom du bur i utsette områder
- Syt for å ha alternativ energikjelde dersom straumen går
- Opplada sikringsradio
- Beredskapslager med mat/drikke

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 9: ROVDYRANGREP

BONDELAGET SI ROLLE VED ROVDYRANGREP

Fylkeskontoret:

- Dialog med beitenæring i råka område
- Dialog med rovviltnemnda, Statsforvaltaren, SNO og Miljødirektoratet

Lokallag:

- Dialog med beitenæring i råka område
- Rapportere til fylkeskontoret

Les meir om rovdyr: <https://www.bondelaget.no/rovdyr/>

FØREBYGGANDE OG KONFLIKTDEMPANDE TILTAK

- Dialogmøte
- Prosjekt som gir auka kunnskap om rovdyrangrep og beitedyr
- Elektronisk gjeting
- Gjerder
- Gjetar
- Felle rovdyr
- Ta jegerprøve, registrere som lisensjeger og meld deg til tenesta

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Rovvilttelefon:

Statsforvaltaren, Hermund Mjelstad, tlf 57 64 31 24 / 481 43 095
Eline Orheim, tlf 57 64 30 12 / 415 63 847

Regionansvarleg rovvilt SNO, Rein Atle Golf, tlf 480 94 364

Rovviltkontaktar i SNO:

Nordfjord: Sverre Sæten tlf: 404 48 216

Sunnfjord: Finn Olav Myhren tlf: 468 98 112

Sogn: Trond Rune Flikki tlf 913 38 078

Håkon Øydvin tlf: 995 67 650

(Aina Elise Stokkenes tlf: 416 24 301 permisjon)

Voss: Ingmar Slettemark tlf:957 09 271

Hardanger: Harald Normann Andersen tlf: 902 13 685

Sævareid: Hartvig Haugen, tlf: 970 13 594

Sunnhordland: Andreas Dunkley, tlf: 480 25 444

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Ambulans: 113

NLR HMS v/ Kolbjørn Taklo: 913 96 560

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 10: OPEN GARD, ARRANGEMENT, TURAR

BONDELAGET SI ROLLE:

- Dersom alvorlig skade/ulukke oppstår på Open Gard eller andre arrangement i regi av bondelaget, skal organisasjonssjef kontaktas
- Opne Gard arrangør skal ha ein HMS-gjennomgang av garden og vurdere risikoar. Naudsynte tryggingstiltak skal iverksetjast.
- Deltakarlista med kontaktinformasjon til pårørende ved turar.
- Vis omsyn til 48-timars regelen ved utlandsturar og gardsbesøk
- Sjå til at naudsynt smittevernustyr blir brukt ved gardsbesøk

Les meir om Open Gard: <https://www.bondelaget.no/apen-gard-for-arrangorer/category8124.html>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulans: 113
Legevakt: 116117

Lars Peter Taule, organisasjonssjef: 908 58 555

Vestland BondeLag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Forsikringsselskap:

Hjartestartar:

HMS-TILTAK:

- HMS-gjennomgang av gardar der Open Gard skal arrangerast. Sikre garden med tanke på fallulukker, klemulukker, drukningsulukker, smitte, dyrs åtferd, mattryggleik og farer ved bruk av reiskap/utstyr.
- Gjennomgå risiko (HMS, mathandtering, aktivitetar, moglegheiter for at skadar kan oppstå).
- Syte for beredskap ut frå risikogjennomgang (nok med førstehjelpsutstyr eller bør det vere eit samarbeid med t.d. Røde Kors?).
- 48-timars regelen
- Bruk handboka for Open Gard-arrangørar
- Kartlegge helsepersonell-kompetanse i lokallaga og involvere vedkommande i arrangement/turar

BEREDSKAPSPLAN

PLAKAT 11: ATOMULUKKER OG ANDRE NASJONALE/INTERNASJONALE KRISER/HENDINGAR

BONDELAGET SI ROLLE VED:

Atomulukker:

Fylkeskontoret syt for organisering og inkluderar naudsynte lokallag i fylgjande:

- Hjelp med å berge avlingar etter instruks frå krisestab hjå Mattilsynet (innhausting eller tildekking). Lokalt syte for at traktorar og reiskapar blir gjort tilgjengelege i områder som må haustast eller dekkast til innan tidsfristar.
- Hjelp til med å redde (dekke til) vannkjelder etter instruks frå krisestab hjå myndigheit/Mattilsynet.
- Hjelp til med å få dyr under tak/inn frå beite etter instruks frå krisestab hjå myndigheit/Mattilsynet.
- Gjennomføre nedføringstiltak i områder der det trengs

Andre kriser/hendingar:

- Gjennomføre naudsynte tiltak ut frå ordre frå stat eller Norges Bondelag.

Les meir om beredskap: www.tryggesammen.no

Les meir om atomberedskap: <https://www.dsa.no/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulans: 113
Legevakt: 116117

Vestland Bondelag: 57 83 70 80

Vest Politidistrikt: 02800, 55 55 63 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Statens Strålevern: 67 16 25 00

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

Hjartestartar:

FØREBUINGAR:

- Oppdatert kontaktliste over bruksmedlemmar
- Oversikt over traktorar, hengarar, vogner etc.
- Opplada sikringsradio
- Tryggleikspakke i heimen: jod tablettar, drikke, matlager, energikjelde, dusjsåpe/sjampo i tilfelle utsett for atomureining på kroppen (nb! Ikkje bruk balsam) etc.
- Følg nasjonale føringar
- Hald deg innandørs